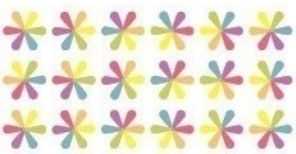

TIMSKO DELO KOT DEL SODELOVALNE KULTURE NA ŠOLI

Dr. ALENKA POLAK

Pedagoška fakulteta, Univerza v Ljubljani

alenka.polak@pef.uni-lj.si

Soustvarjamo razredni pouk

**REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT**

**EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST**

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Utemeljitev timskega dela v šoli:

- **KOMPLEKSNO**ST sistema vzgoje in izobraževanja
 - Težko obvladljiv **OBSEG ZNANJA**, ki se nenehno razvija
 - **INTERDISCIPLINARNA NARAVA** življenjskih problemov
 - **ZAHTEVNOST IN PESTROST POTREB** ciljne populacije
 - **NEPREDVIDLJIVOST** vzgojno-izobraževalnih izidov
-
- Timsko delo učiteljev kot **GENERIČNA KOMPETENCA** učiteljev
 - Timsko delo kot **NAJBOLJ UČINKOVIT PRISTOP** dela v VIZ
 - Tim kot **PESTER SOCIALNI, KOGNITIVNI IN ČUSTVENI KONTEKST** za učenje
 - **FORMATIVNA NARAVA** timskega dela učiteljev - dejavnik sodelovalne kulture, osebnostnega oblikovanja in profesionalnega razvoja

Soustvarjamo razredni pouk

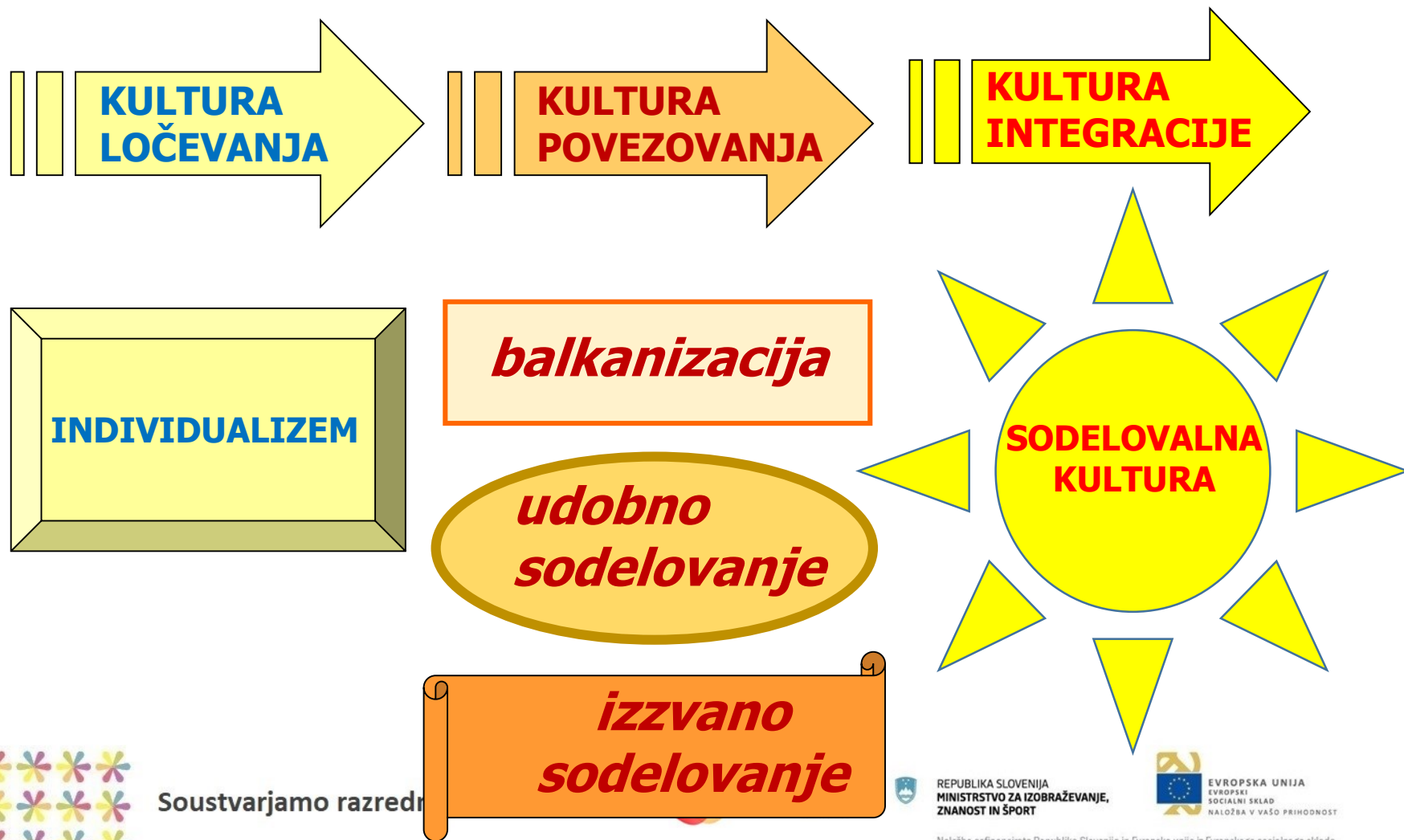
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Različne kulture po Hargreavesu (1992, 1997, 1999, 2000, 2001...)

Soustvarjamo razredni

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Temeljne značilnosti sodelovalne naravnosti v delovnem okolju:

- ✓ poudarjeni podobni pogledi, potrebe in skupni cilji, ne pa osebni;
- ✓ poudarjeno vedenje, ki je določeno s socialnimi normami in dolžnostmi, ne pa tisto, ki temelji na osebnih koristih in užitku;
- ✓ podobna prepričanja in vrednote;
- ✓ osebna pripravljenost/motiviranost za sodelovanje.

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

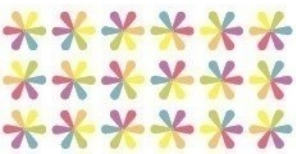

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada

Timsko delo kot udejanjanje načel sodelovalnega učenja / 1

1. Delo in učenje v skupini (vsak tim je socialna skupina, vsaka skupina pa še ni tim!)
2. Pozitivna soodvisnost:
 - **CILJEV:** zavedanje o skupni nalogi/cilju
 - **NAGRAD:** skupni dosežki, ugodnosti, zadoščenje
 - **VIROV:** vsak ima le del virov, materialov
 - **VLOG:** delitev vlog, dopolnjevanje, prepletanje
 - **NALOG:** nihče ne more naloge/cilja v celoti opraviti/doseči sam brez drugih

Timsko delo kot udejanjanje načel sodelovalnega učenja / 2

3. Posameznikova odgovornost

- **natančno določeno, kaj dela vsak član skupine**
(delitev naj temelji na osebnih interesih, močnih področjih, talentih, kompetencah, žrebu, vrstnemu redu, dogovorih, pri izkušenih tudi na spontanem prevzemanju nalog...)
- **simultana interakcija v skupini (v živo, na daljavo)**
- **pisna / ustna predstavitev rešitve**
- **timsko vrednotenje prispevka k cilju/dosežku**
- **nevarnost: razpršena odgovornost, neodgovornost**

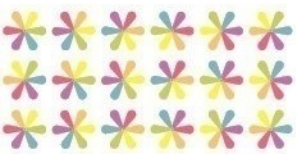
Timsko delo kot udejanjanje sodelovalnega učenja / 3

4. Razvijanje sodelovalnih spretnosti

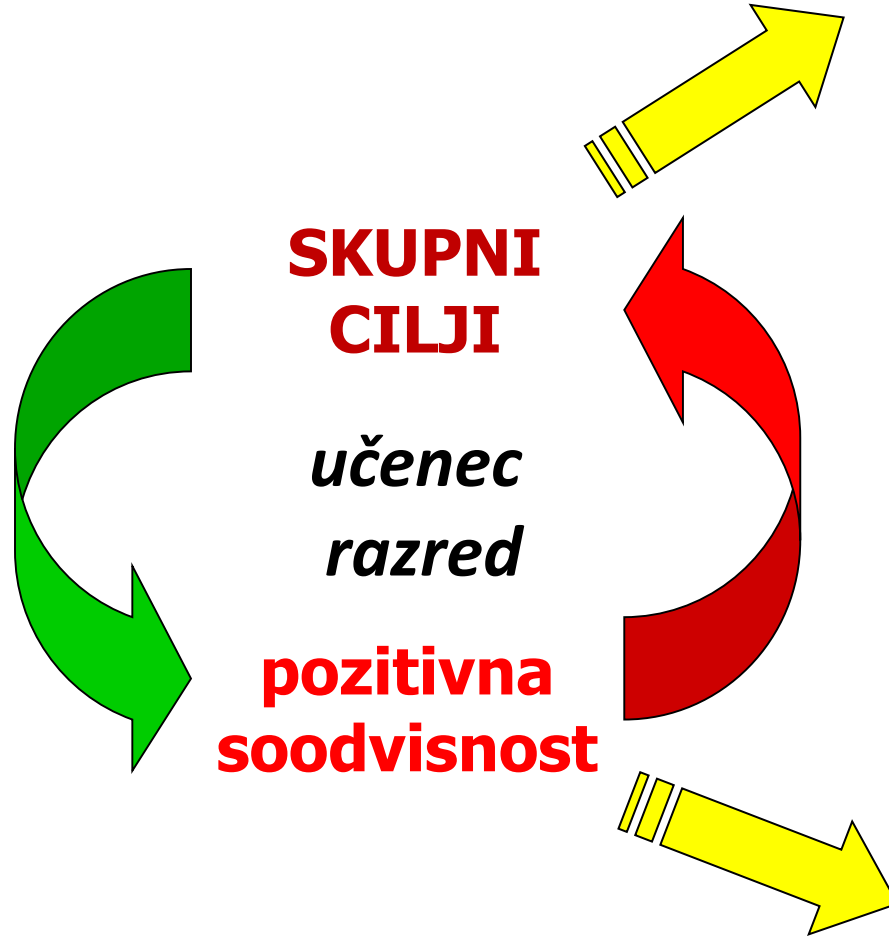
- komunikacijske spretnosti
- spretnosti, povezane z nalogo (ožja strokovnost)
- modelno učenje spretnosti (učenje od drugih)
- prevzemanje, prepletanje, dopolnjevanje v spretnostih

5. Analiza dogajanja (individualna/v paru/timska)

- (a) prednosti/učinkov/dosežkov dela in učenja
- (b) procesov
- (c) doživljanja v timu (individualna refleksija)

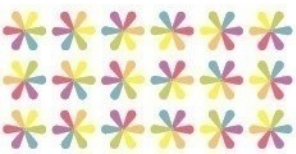
Psihodinamika v timu

- TIMSKO NAČRTOVANJE
- TIMSKO POUČEVANJE
- TIMSKA EVALVACIJA
 - medosebno zaznavanje
 - KOMUNIKACIJA
 - samorazkrivanje
 - zaupanje
 - spoštovanje
 - soodgovornost
 - prevzemanje vlog
 - delitev dela
 - dopolnjevanje
 - soustvarjanje

Učinkovito timsko delo = značilnosti sodelovalne kulture:

- **Komunikacija je konstruktivna, dvosmerna in prijazna, prisotno aktivno poslušanje.**
- **Sodelavci so v prijateljskih stikih, razumevajoči in tolerantni.**
- **Sodelavci skrbijo drug za drugega in si pomagajo.**
- **Sodelavci se med seboj dobro poznajo.**
- **Sodelavci čutijo vzajemno pozitivno soodvisnost in kolektivno odgovornost, nihče ni destruktiven.**
- **Sodelavci se čutijo socialno povezane in psihološko varne, kar spodbuja samorazkrivanje in zaupanje.**
- **Pripravljeni so izražati svoja pozitivna in negativna čustva.**
- **Nestrinjanje z mnenji drugih je nekaj običajnega, ceni se odkritost in neposrednost, navaja se strokovne argumente.**

Reference:

- Polak, A. (2007, 2009). *Timsko delo v vzgoji in izobraževanju*. Modrijan.
- Polak, A. (2015). Timsko delo pedagoških delavcev kot proces nenehnega učenja. *Vzgoja in izobraževanje*, letnik 46, št. 1, 16–21.
- Polak, A. (2015). Timsko delo kot dejavnik oblikovanja sodelovalne šolske kulture. V: TAŠTANOSKA, Tanja (ur.). Zbornik nacionalne konference *Krepitev in evalvacija kakovosti v sistemu vzgoje in izobraževanja (KEKS)*. Zavod Republike Slovenije za šolstvo, str. 109-117. <http://www.zrss.si/pdf/Zbornik-prispevkov-keks2015.pdf>.
- Polak, A. (2017). Pisne refleksije kot formativno orodje za samooblikovanje poklicne vloge (bodočih) pedagoških delavcev in profesionalni razvoj. *Vzgoja in izobraževanje*, letnik 48, št. 5/6, 17-26.
- Polak, A. (2020). Spretnosti timskega dela učiteljic in vzgojiteljic v prvem razredu osnovne šole. V: T. Devjak idr. (ur.): "*Vsak otrok si zasluži najboljšega učitelja*" - Cveta Razdevšek Pučko, Univerza v Ljubljani, Pedagoška fakulteta, 159-183.

Hvala za pozornost!

Soustvarjamo razredni pouk

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Naložbo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada